

قواعد

داوری و میانجی‌گری

اتاق بازرگانی بین‌المللی

قابل اجرا از اول مارس ۲۰۱۷

ترجمه:

دکتر محسن محبی

عنوان و نام پدیدآور	: قواعد داوری و میانجی‌گری اتاق بازرگانی بین‌المللی / [اتاق بازرگانی بین‌المللی]:
ترجمه: محسن محبی	
مشخصات نشر	: تهران: جنگل: اتاق بازرگانی بین‌المللی، کمیته ایرانی، انتشارات، ۱۳۹۷
مشخصات ظاهری	: ۱۹۲ ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۳۱۶-۹۷۷-۷
وضعیت فهرست‌نویسی: فیبا	
یادداشت	: عنوان اصلی: Arbitration Rules Mediation Rules.
موضوع	: اتاق بازرگانی بین‌المللی - دیوان داوری - قوانین و رویه‌ها
موضوع	: International Chamber of Commerce. Court of Arbitration - Rules and Practice :
شماره افزوده	: محبی، محسن، ۱۳۲۹ - مترجم
شماره افزوده	: اتاق بازرگانی بین‌المللی
شناسه افزوده	: International Chamber of Commerce :
شماره افزوده	: اتاق بازرگانی بین‌المللی. کمیته ایرانی
شناسه افزوده	: International Chamber of Commerce. Iranian Committee :
رده‌بندی کنیه	: ۱۳۹۷ / ۴۸ / ۲۴۰۰ K
رده‌بندی دیوبی	: ۳۴ / ۵۱
شماره کتابشناسی ملی	: ۵۵۰۴۴۱

عنوان کتاب: قواعد داوری و میانجی‌گری اتاق بازرگانی بین‌المللی

ترجمه: دکتر محسن محبی

ناشر: انتشارات جنگل، کمیته ایرانی اتاق بازرگانی بین‌المللی

ویراستاران: عرفان لاجوردی، علی دهدشتی

ناظر چاپ: محسن ایزی

نوبت و سال چاپ: اول، ۱۳۹۷

قطع و تیراژ: وزیری، ۱۲۰۰ نسخه

قیمت: ۳۵۰۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۱۶-۹۷۷-۷

مرکز پخش: کمیته ایرانی اتاق بازرگانی بین‌المللی

دفتر مرکزی: تهران، خیابان طالقانی، بین موسوی و مفتاح، کوچه پانزده خرداد، پلاک ۶، طبقه ۴

فکس: ۸۸۳۰۸۳۳۰

تلفن: ۸۸۳۰۶۱۲۷

کد پستی: ۱۵۸۳۶۴۴۳۴۱

Website ICC Iran: www.icc-iran.org

E-mail: Info@icc-iran.org

Website ICC: www.iccwbo.org

فهرست مطالب

- ۱۱..... یادداشت رئیس کمیته ایرانی اتاق بازرگانی بین‌المللی
- ۱۳..... یادداشت دبیرکل کمیته ایرانی اتاق بازرگانی بین‌المللی
- ۱۵..... مقدمه مترجم
- ۱۹..... قواعد داوری ICC
- ۱۹..... مقررات مقدماتی
- ۱۹..... ماده ۱- دیوان بین‌المللی داوری
- ۱۹..... ماده ۲- تعاریف
- ۲۰..... ماده ۳- ابلاغ‌ها، مراسلات، موعدهای زمانی
- ۲۱..... شروع داوری
- ۲۱..... ماده ۴- درخواست داوری
- ۲۲..... ماده ۵- پاسخ به درخواست داوری، دعوی متقابل
- ۲۳..... ماده ۶- آثار موافقت‌نامه داوری
- ۲۵..... طرف‌های متعدد، قراردادهای متعدد و ادغام
- ۲۵..... ماده ۷- الحاق طرف‌های اضافی
- ۲۶..... ماده ۸- ادعاهای طرف‌های متعدد علیه یکدیگر
- ۲۷..... ماده ۹- قراردادهای متعدد
- ۲۷..... ماده ۱۰- ادغام داوری‌ها
- ۲۷..... مرجع داوری
- ۲۷..... ماده ۱۱- مقررات کلی
- ۲۸..... ماده ۱۲- ترکیب مرجع داوری
- ۳۰..... ماده ۱۳- نصب و تأیید داوران

- ماده ۱۴- جرح داوران..... ۳۱
- ماده ۱۵- تعویض داوران..... ۳۲
- جریان داوری..... ۳۳**
- ماده ۱۶- تسلیم پرونده به مرجع داوری..... ۳۳
- ماده ۱۷- مدرک مثبت سمت..... ۳۳
- ماده ۱۸- محل داوری..... ۳۳
- ماده ۱۹- قواعد حاکم بر رسیدگی..... ۳۳
- ماده ۲۰- زبان داوری..... ۳۳
- ماده ۲۱- قواعد حق حاکم بر ماهیت..... ۳۴
- ماده ۲۲- اداره داوری..... ۳۴
- ماده ۲۳- قرارنامه داوری..... ۳۵
- ماده ۲۴- جلسه مدیریت پرونده و زمان بندی رسیدگی..... ۳۶
- ماده ۲۵- تعیین واقعیات مربوط به پرونده..... ۳۶
- ماده ۲۶- استماع شفاهی..... ۳۷
- ماده ۲۷- ختم رسیدگی و تاریخ تسلیم پیش‌نویس رأی..... ۳۸
- ماده ۲۸- دستور اقدامات موقت و تأمین..... ۳۸
- ماده ۲۹- داور اضطراری..... ۳۹
- ماده ۳۰- رسیدگی فوری..... ۴۰
- رأی..... ۴۱**
- ماده ۳۱- مهلت صدور رأی نهایی..... ۴۱
- ماده ۳۲- صدور رأی..... ۴۱
- ماده ۳۳- رأی مبتنی بر تراضی..... ۴۱
- ماده ۳۴- بررسی رأی داوری توسط دیوان..... ۴۲
- ماده ۳۵- ابلاغ، تودیع و قابلیت اجرای رأی..... ۴۲

- ماده ۳۶- اصلاح و تفسیر رأی؛ نقض رأی..... ۴۲
- هزینه‌ها**..... ۴۳
- ماده ۳۷- پیش‌پرداخت برای تأمین هزینه‌های داوری..... ۴۳
- ماده ۳۸- تصمیم‌گیری در مورد هزینه‌های داوری..... ۴۵
- متفرقه**..... ۴۶
- ماده ۳۹- تغییر مواعد زمانی..... ۴۶
- ماده ۴۰- اسقاط حق اعتراض..... ۴۶
- ماده ۴۱- تحدید مسئولیت..... ۴۶
- ماده ۴۲- قاعده کلی..... ۴۷
- ضمیمه ۱- اساسنامه دیوان بین‌المللی داوری**..... ۴۸
- ماده ۱- وظیفه دیوان..... ۴۸
- ماده ۲- تشکیل دیوان..... ۴۸
- ماده ۳- نصب اعضای دیوان..... ۴۸
- ماده ۴- جلسات هیأت عمومی دیوان..... ۴۹
- ماده ۵- کمیته‌های دیوان..... ۴۹
- ماده ۶- محرمانه بودن..... ۴۹
- ماده ۷- اصلاح قواعد داوری..... ۴۹
- ضمیمه ۲- قواعد داخلی دیوان بین‌المللی داوری**..... ۵۰
- ماده ۱- محرمانه بودن کار دیوان بین‌المللی داوری..... ۵۰
- ماده ۲- شرکت اعضای دیوان بین‌المللی داوری در داوری‌های اتاق..... ۵۱
- ماده ۳- رابطه بین اعضای دیوان و کمیته‌ها و گروه‌های ملی اتاق..... ۵۱
- ماده ۴- کمیته دیوان..... ۵۲
- ماده ۵- دبیرخانه دیوان..... ۵۲
- ماده ۶- بررسی رأی داوری..... ۵۳

- ضمیمه ۳- هزینه‌ها و حق‌الزحمه داوری ۵۴
- ماده ۱- پیش‌پرداخت هزینه‌ها ۵۴
- ماده ۲- مخارج و حق‌الزحمه ۵۶
- ماده ۳- اتاق بازرگانی بین‌المللی به عنوان مقام ناصب ۵۷
- ماده ۴- جدول هزینه‌های اداری و حق‌الزحمه داوران ۵۸
- ضمیمه ۴- فنون اداره دعوا ۶۷
- ضمیمه ۵- قواعد داور اضطراری ۶۹
- ماده ۱- درخواست اقدامات اضطراری ۶۹
- ماده ۲- نصب داور اضطراری؛ تبادل لوایح ۷۰
- ماده ۳- جرح داور اضطراری ۷۱
- ماده ۴- محل رسیدگی داور اضطراری ۷۱
- ماده ۵- جریان داوری اضطراری ۷۲
- ماده ۶- دستور ۷۲
- ماده ۷- هزینه‌های رسیدگی داور اضطراری ۷۳
- ماده ۸- قاعده کلی ۷۴
- ضمیمه ۶- قواعد رسیدگی فوری ۷۵
- ماده ۱- اعمال قواعد رسیدگی فوری ۷۵
- ماده ۲- تشکیل مرجع داوری ۷۵
- ماده ۳- آیین رسیدگی ۷۵
- ماده ۴- رأی ۷۶
- ماده ۵- قاعده کلی ۷۶
- نمونه‌های شرط داوری ۷۷
- قواعد میانجی‌گری اتاق بازرگانی بین‌المللی ۸۱

- ماده ۱- مقررات کلی ۸۲
- ماده ۲- شروع رسیدگی: در مواردی که توافقی برای رجوع به این قواعد وجود دارد ۸۲
- ماده ۳- شروع رسیدگی: در مواردی که توافق قبلی برای رجوع به این قواعد وجود ندارد ۸۴
- ماده ۴- محل میانجی‌گری و زبان آن ۸۴
- ماده ۵- انتخاب میانجی ۸۵
- ماده ۶- دستمزد و هزینه‌ها ۸۶
- ماده ۷- ادامه میانجی‌گری ۸۶
- ماده ۸- ختم میانجی‌گری ۸۷
- ماده ۹- محرمانه بودن ۸۸
- ماده ۱۰- مقررات عمومی ۸۸
- ضمیمه - حق الزحمه و هزینه‌ها ۹۰**
- ماده ۱- حق الثبت ۹۰
- ماده ۲- هزینه‌های اداری ۹۰
- ماده ۳- دستمزد و مخارج میانجی ۹۱
- ماده ۴- میانجی‌گری قبل از داوری ICC ۹۲
- ماده ۵- پرداخت مالیات بر ارزش افزوده و میزان هزینه‌ها ۹۲
- ماده ۶- اتاق بازرگانی بین‌المللی به عنوان مقام ناصب ۹۳

داوری، یکی از شیوه‌های حل و فصل اختلافات به طور کلی است، اما در مورد دعاوی و اختلافات تجاری به‌ویژه دعاوی بین‌المللی، روش منحصر به فرد حل منازعه است. به عبارت دیگر، «قاضی طبیعی» برای رسیدگی و حل و فصل دعاوی تجاری، «داوری» است.

نظام داوری «اتاق بازرگانی بین‌المللی» مهم‌ترین نظام داوری تجاری بین‌المللی در دوران معاصر است که در سال ۱۹۲۳ پایه‌گذاری شده و قریب یکصد سال از عمر آن می‌گذرد و همواره در عرصه داوری بین‌المللی، ستاره و اثرگذار بوده و نقش مهمی در ترویج و توسعه اسلوب داوری در حل و فصل اختلافات تجاری بین‌المللی داشته است. افزون بر این، هم قواعد داوری اتاق و هم آرای داوری آن از مهم‌ترین منابع «حقوق داوری بین‌المللی» به شمار می‌رود.

ممتاز و پیشرو بودن نظام داوری ICC، رواج و مقبولیت آن نزد تجار و شرکت‌ها و مؤسسات تجاری بین‌المللی، مرهون عوامل گوناگونی است که دو عامل، اهمیت بیشتری دارد: جایگاه ساختاری داوری ICC و نحوه کارکرد قواعد داوری آن.

از نظر ساختاری، به چند نکته می‌توان اشاره کرد. این ریشه داشتن نظام داوری ICC در بطن بزرگ‌ترین تشکل بخش خصوصی اقتصادی در سطح جهان (اتاق بازرگانی بین‌المللی) و نیز سابقه طولانی آن در تولید حقوق و رویه داوری بین‌المللی، مشتمل بر جلب اعتماد شرکت‌ها و مؤسسات تجاری داشته و دارد.

دوم، قواعد داوری ICC منسجم و در عین حال منعطف است و بیشترین آزادی عمل را برای اصحاب دعوی پیش‌بینی کرده است. این ویژگی هم عامل دیگری است که موجب پیش‌رو بودن نظام داوری ICC بوده است.

سوم، استقلال و خودگردان بودن نظام داوری اتاق بازرگانی بین‌المللی و برخورداری آن از یک سازمان داوری مجهز و توانا (دیوان داوری و دبیرخانه آن). سازمان داوری ICC عهده‌دار اداره و نظارت مستمر و مؤثر بر جریان داوری‌هایی است که به قواعد داوری اتاق ارجاع می‌شود، و مشکلات و بن‌بست‌هایی که احیاناً در طول داوری حادث می‌شود، رفع و رجوع می‌کند. وانگهی مقر داوری‌هایی که به قواعد داوری ICC ارجاع می‌شود، در سراسر جهان پراکنده است و خواه ناخواه

با نظام‌های حقوقی گوناگونی ارتباط پیدا می‌کند. هماهنگی و یکپارچگی در رویه این داوری‌ها - دست کم از حیث شکلی - نکته مهمی است که بر عهده دیوان داوری ICC و دبیرخانه آن می‌باشد. وجود همین سازمان داوری فرصتی ایجاد کرده که آرای داوری که در داوری‌های اتاق در سراسر جهان و به قلم داورانی با فرهنگ‌های مختلف و نظام‌های حقوقی گوناگون صادر می‌شود، به خوبی جمع‌آوری و متمرکزم شود و از آن برای توسعه «حقوق و رویه داوری بین‌المللی» و نیز سیاست‌گذاری‌های اتاق بازرگانی بین‌المللی و بهینه‌سازی نظام داوری آن استفاده شود.

علاوه بر این ویژگی‌های سازمانی، رژیم داوری اتاق بازرگانی بین‌المللی ویژگی‌های کارکردی خاصی هم دارد. مانند ساز و کار بررسی و کنترل پیش‌نویس رأی داوری، شفافیت، داوری اضطراری، داوری فوری یا سریع، جلب مدیریت داوری و بالاخره بی‌طرفی و تساوی قواعد نسبت به طرفین و قطعی بودن رأی داوری. اما مثل آن که شرح و بسط آنها مجال دیگری می‌طلبند. باری، مجموعه این عوامل موجب شده که داوری ICC در سطح بین‌المللی، بیش و کم بی‌بدیل و بی‌رقیب باقی بماند.

قواعد داوری ICC متناسب با تحولات حقوق و رویه داوری بین‌المللی از یکسو و نیازهای جدید در حوزه تجارت بین‌الملل از سوی دیگر، طراحی شده و هر از چند سال مورد اصلاح و بازبینی قرار گرفته است. از جمله آخرین اصلاحات مهم قواعد داوری ICC می‌توان به قواعد سال ۱۹۸۸ و سپس به قواعد سال ۲۰۱۲ اشاره نمود که مفاهیم اساسی و سازواره‌های نوینی وارد قواعد داوری ICC شد (مانند داوری چندجانبه، صلاحیت در صلاحیت ...). اما تحولات سریع داوری بین‌المللی و ظهور سازمان‌ها و موسسات داوری رقیب در عرصه بین‌المللی، اتاق بازرگانی بین‌المللی را ترغیب نمود که قواعد سال ۲۰۱۲ را متناسب با نیازهای جدید اصلاح نماید. از این رو، کار گروه بزرگی متشکل از همه متخصصین داوری بین‌المللی در کشورهای مختلف تشکیل شد (نگارنده نیز از ایران عضو آن بوده) و پس از بیش از ۲ سال تحقیق و تبادل نظر، بالاخره متن اصلاحی قواعد در سال ۲۰۱۶ نهایی شد و به تصویب شورای ICC رسید و از اول مارس ۲۰۱۷ لازم‌الاجرا گردید و همراه با قواعد میانجی‌گری ۲۰۱۴ که جایگزین «قواعد سازش» شده بود، منتشر گردید. این قواعد جدید در داوری‌هایی اعمال می‌شود که پس از فوریه ۲۰۱۷ منعقد شده باشد.

هدف این اصلاحات جدید، پاسخ به ضرورت شفافیت و کارایی بیشتر در داوری ICC است و

مهم‌ترین ویژگی‌های آن عبارت است از:

داوری سریع؛ داوری‌هایی که خواسته آن تا ۲ میلیون دلار باشد، مشمول مقررات داوری سریع می‌باشند، مگر اینکه طرفین هنگام درج شرط داوری، رقم کمتر یا بیشتر را تعیین نمایند. در داوری سریع یک نفر داور منصوب می‌شود، مگر طرفین طور دیگری تراضی کرده باشند، تنظیم قراردادنامه داوری ضرورتی ندارد، طرح ادعای جدید فقط پس از تشکیل دیوان داوری و با اجازه دیوان ممکن است، جلسه مدیریت پرونده (CMC) باید ظرف ۱۵ روز پس از تحویل پرونده به داور تشکیل شود، داور می‌تواند در هاست افشا مدارک را رد کند، تعداد شهود و کارشناسان را محدود نماید و صرفاً بر اساس اسناد و مدارک (بدون جلسه استماع) تصمیم‌گیری نماید، و بالاخره داور مکلف است ظرف ۶ ماه پس از جلسه مدیریت پرونده رأی دهد. هدف آن این است که مدت رسیدگی کوتاه شود و شیوه‌های درخواست مدارک، استماع شهود و کارشناس که معمولاً وقت‌گیر هستند، کنار گذاشته شود.

چنانکه پیدا است هدف اصلی عبارت است از آراایی بیشتر در داوری و رسیدگی سریع به دعاوی ساده که پیچیدگی خاصی ندارند. البته دعاوی با اقاله کوچک، از نظر حقوقی لزوماً دعاوی ساده‌ای نیستند و مسائلی مانند صلاحیت، جرح داور و استماع کارشناس به‌ویژه در دعاوی که محتاج کارشناسی می‌باشند، به هر حال مطرح می‌شود.

دلایل مرتبط به جرح یا جایگزینی داور؛ در اکتبر ۲۰۱۵ دیوان داوری ICC اعلام نمود در اجرای ماده ۱۱ (۴) قواعد در صورتی که طرفین، تا قبل از اعلام تصمیم‌گیری، توافق و درخواست کنند، دیوان دلایل تصمیم خود در مورد جرح، کنار گذاشتن، یا جایگزین کردن داور را با اراوران ذیربط را اعلام خواهد کرد.

معدلک دیوان می‌تواند از اعلام دلایل خودداری نماید. البته، این درخواست مستلزم پرداخت ۵۰۰۰ دلار هزینه نیز می‌باشد. علت اصلی این اصلاحیه شفافیت بیشتر در تصمیمات دیوان بین‌المللی داوری ICC است. یکی دیگر از اصلاحات قواعد که موجب سرعت رسیدگی می‌شود این است که قرارداد داوری باید ظرف ۳۰ روز توسط مرجع داوری تنظیم و امضا شود (قبلاً این مدت ۲ ماه بود).

ترجمه حاضر، بر اساس ترجمه فارسی قواعد داوری ۱۹۹۸ است که در همان سال‌ها به همین قلم انجام شده و همراه مقاله‌ای در معرفی و شرح داوری ICC منتشر شده بود (محسن محبی، نظام داوری اتاق بازرگانی بین‌المللی - انتشارات کمیته ایرانی ICC - ۱۳۸۰) و سپس آخرین اصلاحات و تغییرات در آن اعمال شده است.

دکتر محسن محبی

دبیر کمیسیون حقوقی و داوری

کمیته ایرانی اتاق بازرگانی بین‌المللی

www.ketab.ir